

**Sprawozdanie
z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny
za 2022 rok wraz z potrzebami na rok 2023**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osieku Uchwałą Nr X/63/2011 Rady Gminy Osiek z dnia 20 grudnia 2011 roku został wyznaczony jako podmiot właściwy do realizacji zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodzin.

Natomiast Uchwałą Nr XXXIII/227/2022 Rady Gminy Osiek z dnia 31 marca 2022 roku został przyjęty kolejny 3-letni *Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Osiek na lata 2022-2024*.

W związku z przyjęciem powyższego programu rozpoczęto jego realizację w zakresie nowych rozwiązań w zakresie wspierania rodziny, kierując się dobrem dziecka, dobrem rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju dziecka, przy współdziałaniu instytucji pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

Głównym celem 3-letniego Programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych poprzez działania i tworzenie warunków sprzyjających ich prawidłowemu funkcjonowaniu.

Ważne jest, aby chronić rodzinę i pomagać jej w sytuacji, gdy napotyka na ograniczenia i trudności, zwłaszcza w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu powyższych funkcji, GOPS w Osieku podejmował działania, których celem było zapewnienie wsparcia i pomocy.

W 2022 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osieku obejmował wsparciem osoby i rodziny, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej i nie były w stanie przezwyciężyć występujących problemów bez wsparcia zewnętrznego. Zarówno tutejszy Ośrodek, jak i inni realizatorzy i partnerzy Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Osiek na lata 2022-2024 starali się cel ten osiągnąć poprzez:

- 1) zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i członkom rodziny w zakresie poprawy bezpieczeństwa socjalnego, świadczenie pomocy społecznej oraz świadczeń z innych systemów wsparcia rodzin, które egzystują w trudnych warunkach materialnych;
- 2) pomoc udzielaną rodzinom w procesie wychowania dzieci, podtrzymywania pozytywnych działań w funkcjach opiekuńczo-wychowawczych poprzez wspieranie rodzin w kryzysie i zagrożonej patologiami, wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez wprowadzenie asystenta rodziny, organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych, udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów i zasiłków szkolnych, uświadamianie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży, współpraca z placówką oświatową w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych;
- 3) profilaktykę rodziny w zapobieganiu sytuacjom kryzysowym przez analizę sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem i patologiami, pracę z rodziną w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym, specjalistyczne usługi opiekuńcze, aktywizację zawodową oraz współpracę podmiotów pracujących na rzecz rodzin z problemem bezrobocia poprzez kierowanie do prac społecznie użytecznych.

Ogółem w 2022 roku z terenu gminy Osiek objęto wsparciem z systemu pomocy społecznej 51 rodzin w tym 4 rodziny, które korzystały z pomocy z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Spośród 4 rodzin korzystających w roku 2022 z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, 2 rodziny objęte asystenturą korzystały ze wsparcia finansowego, rzeczowego, lub usługowego. W 2022 roku asystenturą były objęte ogółem 4 rodziny.

W rodzinach objętych asystenturą w 2022 roku wychowywanych było ogółem 8 dzieci małych, z tego w wieku od 0-6 lat – 5 dzieci, od 7-9 lat – brak, od 10-13 lat – 2 dzieci, od 14-18 lat – 1 dziecko. Natomiast orzeczenie o niepełnosprawności posiadało ogółem dwoje dzieci.

Problematykami występującymi w rodzinach objętych asystenturą, w tym korzystających ze świadczeń pomocy społecznej była oprócz bezradności, również niepełnosprawność członków rodziny, długotrwała choroba oraz wielodzietność.

Dwie rodziny korzystające ze wsparcia asystenta rodziny są objęte asystenturą od kilku lat, jedna z rodzin od miesiąca listopada 2013 roku, druga od miesiąca października 2014 roku. Natomiast z kolejnymi dwiema rodzinami rozpoczęto współpracę w 2022 roku, jedną z nich w miesiącu październiku, z drugą od miesiąca listopada.

W 2022 roku wszystkie rodziny korzystały ze świadczeń wsparcia rodzin, udzielanych przez Ośrodek. W zależności od posiadanych uprawnień otrzymywały świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie rodzicielskie. Oprócz tego, dwie z tych rodzin otrzymywały pomoc społeczną w formie zasiłków celowych, posiłków w stołówce szkolnej, były uczestnikami zajęć w Środowiskowym Domu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi i upośledzeniem umysłowym. W obu rodzinach były świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W każdej z rodzin tego typu wsparcia udzielano na rzecz jednego dziecka.

Wszystkie rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny, były objęte również pracą socjalną ze strony służb społecznych.

W rodzinach objętych asystenturą występowało wiele sprzężonych problemów. Po wcześniejszej ocenie sytuacji rodziny, realizowany jest przygotowany plan pracy w oparciu o odpowiednio dobrane działania. Jest to w szczególności wspieranie rodziny w prawidłowym zaspokajaniu potrzeb rozwojowych dzieci, pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, współpraca z instytucjami, organizacjami, specjalistami na rzecz dziecka i rodziny, motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, do podejmowania pracy zarobkowej.

Obecnie pracujący asystent rodziny, z którym jest zawarta umowa – zlecenia na świadczenie usług asystenta rodziny w wymiarze odpowiadającym ¼ etatu, świadczy te usługi od miesiąca października 2018 roku.

Praca asystenta wymaga odpowiednich kwalifikacji, szerokiej wiedzy i umiejętności niezbędnych do realizacji zadań oraz profesjonalizmu zachowań w trudnych okolicznościach. Asystent rodziny jest znaczącym elementem systemu wspierania rodziny w środowisku. Jego elastyczny, nienormowany czas pracy dostosowuje się do rytmu życia rodziny i jej realnych potrzeb. Również forma jego zatrudnienia zakładająca znaczną mobilność i dyspozycyjność oraz zasadę indywidualnej odpowiedzialności za wyniki pracy z konkretną rodziną, przyczyniają się do wzrostu efektywności wykonywanych przez asystenta rodziny zadań.

Asystentura rodziny jest nową profesją w systemie wspierania rodziny, wprowadzoną *ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* .

Od 2012 roku do 2014 roku zatrudnianie asystenta rodziny przez gminy było zadaniem fakultatywnym. Natomiast zgodnie z wyżej cytowaną ustawą od 1 stycznia 2015 roku zatrudnienie asystenta rodziny jest dla samorządu gminy zadaniem obligatoryjnym.

Rolą asystenta rodziny jest prowadzenie pracy z rodzinami, w których występuje wiele sprzężonych problemów, w szczególności niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze i prowadzenia gospodarstwa domowego, uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo, przewlekła choroba, niepełnosprawność, przemoc, wyuczona bezradność, zaburzenia psychiczne i inne dysfunkcje, które zaburzają wypełnianie funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Zadania asystenta rodziny określa *ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*, które od 2017 roku zostały rozszerzone o koordynację udzielaną kobiecie w ciąży powikłanej i rodzinie dziecka narodzonego ze zdiagnozowanym ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu dziecka, związaną z wejściem w życie *ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”* .

Wiedza na temat zawodu i zakresu zadań wykonywanych przez asystenta rodziny uległa znacznej poprawie, i to zarówno wśród różnych instytucji, jak i samych rodzin.

Ponad dziesięcioletnie funkcjonowanie asystenta na płaszczyźnie pomocowej, ugruntowało pozycję tego zawodu wśród innych zawodów funkcjonujących i pracujących na rzecz rodzin.

Asystent przez okres swojej pracy w 2022 roku podejmował wszelkie działania naprawcze w objętych asystenturą rodzinach. Cechą charakterystyczną jego pracy były kompleksowe działania podejmowane wobec rodziny, polegające najogólniej mówiąc na towarzyszeniu rodzinom, z zachowaniem profesjonalnych relacji, w pokonywaniu trudności, poprawie funkcjonowania i zmianie niekorzystnych dla rodzin sytuacji kryzysowych.

Wydatki związane z zatrudnieniem asystenta w 2022 roku wyniosły ogółem 12.288 zł , z tego 11.568 zł pokryto z budżetu gminy oraz 720 zł z budżetu centralnego jako jednorazowy dodatek z tytułu realizacji zadań ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w ramach *Programu asystent rodziny na rok 2022*.

Poprzez wprowadzenie w środowiska rodzinne asystenta rodziny wzrosło zaufanie do skuteczności różnych form pomocy instytucjonalnej i pozamaterialnej. Zaobserwowano niewielką poprawę funkcjonowania rodzin w różnych aspektach życia codziennego.

Dla podtrzymania osiągniętych przez asystenta efektów w roku 2022 i okresie wcześniejszym (dot. dwóch rodzin) , które udało się wypracować z wszystkimi rodzinami, konieczny jest stały nadzór, a także dalsze ich wsparcie .

Kontynuacja pracy z rodzinami wynika z potrzeby dalszych oddziaływań i zrealizowania tych celów, których jeszcze nie udało się osiągnąć oraz utrzymania efektów wcześniej osiągniętych.

W przypadku, gdy w rodzinie wspieranej nie udaje się osiągnąć zamierzonych celów, występuje brak efektów, zmienia się metody pracy, lub rodzina wnosi o zaprzestanie współpracy, kończy się współpracę w środowisku rodzinnym.

Jednak, w niektórych sytuacjach może wystąpić potrzeba pracy asystenta z rodziną do osiągnięcia przez dzieci pełnoletniości.

Pomimo zatrudnienia asystenta rodziny, służby socjalne nadal nadzorują rodziny objęte asystenturą, w ramach swoich kompetencji i możliwości.

Ważne jest bowiem działanie asystenta rodziny we współpracy z pracownikami socjalnymi, policją, pedagogami szkolnymi, nauczycielami i wychowawcami szkolnymi, psychologami, kuratorami społecznymi i sądowymi, służbą zdrowia, koordynatorem pieczy zastępczej.

Poniżej przedstawiono 2 tabele dotyczące rodzin objętych asystenturą.

Tabela Nr 1

Tabela dotycząca danych o rodzinach objętych asystenturą w 2022 roku

LP.	DANE INFORMACYJNE	DANE LICZBOWE
1	2	3
1.	Liczba rodzin	4
2.	Liczba rodzin, z którymi rozpoczęto współpracę w roku 2022	2
3.	Liczba rodzin, z którymi asystent współpracował powyżej roku	2
4.	Ilość spotkań z rodzinami lub kontaktów telefonicznych	66
5.	Ogólny czas trwania wizyt i spotkań w środowiskach rodzinnych lub kontaktów telefonicznych	275 godz.
6.	Rodziny pełne	3
7.	Rodziny niepełne	1
8.	Ilość osób w rodzinach	17
	- w ciągu całego roku	17
	-stan na 31.12.2022 roku	16
	w tym :	
	dorosłych (stan na 31.12.2022 roku)	8
	dzieci (stan na 31.12.2022 roku)	8

9.	Ilość osób dorosłych wykazujących dysfunkcje rozwojowe, zaburzenia zachowania lub niepełnosprawność - w ciągu całego roku -stan na 31.12.2022 roku	5 5 5
10.	Ilość dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi lub niepełnosprawnością	2
11.	Ilość rodzin z problemem alkoholowym	0
12.	Ilość osób mających problemy karne	0
13.	Liczba rodzin, w których została wszczęta procedura „Niebieskiej Karty”	0
14.	Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora	0
15.	Liczba rodzin, które skorzystały z pomocy instytucji np. poradni psychologicznych, pedagogicznych itp.	1
16.	Liczba rodzin, w których zakończono współpracę/ odmówiła współpracy z asystentem	0

Tabela Nr 2

Tabela dotycząca problemów i efektów występujących w rodzinach objętych asystenturą w 2022 roku

LP.	NAZWA PROBLEMU	ILOŚĆ RODZIN	EFEKTY DZIAŁAŃ	ILOŚĆ RODZIN
1	2	3	4	5
1.	Brak zatrudnienia	1	Zatrudnienie	0
2.	Brak kwalifikacji zawodowych	1	Podniesienie kwalifikacji zawodowych	0

3.	Brak umiejętności dysponowania środkami	2	Nabycie umiejętności prawidłowego dysponowania posiadanymi środkami	0
4.	Niewystarczające środki finansowe	2	Poprawa sytuacji finansowej	0
5.	Zadłużenia	2	Całościowe lub częściowe płacenie zadłużeń	1
6.	Problemy lokalowe	0	Poprawa sytuacji lokalowej	0
7.	Zły stan techniczny pomieszczeń	0	Poprawa stanu technicznego pomieszczeń	0
8.	Brak dbałości o najbliższe otoczenie	1	Nabycie umiejętności dbania o własne otoczenie	0
9.	Niewydolność opiekuńczo-wychowawcza	4	Poprawa umiejętności opiekuńczo-wychowawczych	1
10.	Negatywne zachowania dzieci	2	Wykształcenie prawidłowych postaw społecznych dzieci	1
11.	Nie wypełnianie obowiązku szkolnego	0	Wypełnianie przez dzieci obowiązku szkolnego	0
12.	Wycofanie społeczne dzieci	0	Nabycie przez dzieci kompetencji społecznych	0
13.	Zaniedbania zdrowotne	1	Poprawa sytuacji zdrowotnej rodziny	0
14.	Negatywne zachowania dorosłych (demoralizacja, karalność)	0	Wykształcenie prawidłowych postaw społecznych dorosłych	0
15.	Brak umiejętności dbania o higienę	0	Prawidłowe nawyki higieniczne	0

16.	Problemy alkoholowe	0	Podjęcie leczenia odwykowego lub terapii	0
17.	Dysfunkcje rozwojowe lub niepełnosprawność	3	Poprawa funkcjonowania osób z dysfunkcjami rozwojowymi lub niepełnosprawnością	0
18.	Przemoc	0	Ustanie przemocy	0
19.	Niezaradność życiowa	4	Podniesienie wydolności życiowej	1
20.	Wycofanie społeczne	0	Aktywność społeczna	0
21.	Niska samoocena	0	Podniesienie samooceny	0
22.	Brak wiary we własne siły	0	Wzrost poczucia własnej wartości	0

Nie odnotowano w roku 2022 żadnego przypadku dziecka z terenu gminy Osiek umieszczonego w pieczy zastępczej. Nie ma również informacji, czy przewidywane są nowe umieszczenia dzieci w 2023 roku.

Natomiast na terenie gminy funkcjonują rodziny zastępcze - 2 rodzinne domy dziecka, w których umieszczone są dzieci z terenu innych gmin.

Omawiając tabelę nr 1 dotyczącą danych o rodzinach, należy zwrócić uwagę, że w 2022 roku objęte były asystenturą 4 rodziny, w tym z dwiema rodzinami współpraca trwa powyżej roku, natomiast z kolejnymi dwiema współpraca rozpoczęła się w 2022 roku.

Asystent rodziny wizytował rodziny, lub kontaktował się telefonicznie ogółem 66 razy, a ogólny czas tych wizyt i spotkań w środowiskach rodzinnych oraz kontaktów telefonicznych wyniósł 275 godzin. Pozostały czas pracy był wykorzystywany przez asystenta rodziny na konsultacje i współpracę z innymi podmiotami oraz opracowywanie dokumentacji.

W rodzinach z ogólnej liczby 8 osób dorosłych aż 5 to osoby niepełnosprawne, dysfunkcyjne. Jedna rodzina korzystała z pomocy poradni psychologicznych i pedagogicznych.

Natomiast tabela nr 2 przedstawia problemy rodzin i efekty działań.

W związku z tym, że w 2022 roku objęte wsparciem asystenta były kolejne 2 rodziny, zatem trudniej porównywać stan faktyczny z 2022 roku do roku 2021. Próbując jednak dokonać porównań można je odnieść jedynie do tych rodzin, które są objęte wsparciem od kilku lat.

Tutaj należy wskazać, że w wielu sytuacjach udało się poprawić funkcjonowanie rodzin, lub utrzymanie stanu z poprzedniego roku. Niestety niektóre problemy w rodzinach nadal występują, ponieważ nie udało się ich wyeliminować. Tabela całościowo jest odzwierciedleniem problemów i efektów wszystkich rodzin objętych asystenturą w 2022 roku. W żadnej z czterech rodzin, nie odnotowano problemów z przemocą w rodzinie, lub problemów alkoholowych. Nie występowały problemy lokalowe rodzin i nie zauważono złego stanu technicznego pomieszczeń.

Osoby dorosłe wykazywały prawidłowe postawy społeczne, co oznacza względnie trwałe układy przekonań, emocji i uczuć oraz zachowań w odniesieniu do danej grupy osób. Odnotowano w rodzinach prawidłowe nawyki higieniczne. Niestety bez zmian w jednej rodzinie występuje brak dbałości o najbliższe otoczenie.

Niestety, w stosunku do roku 2021, nie odnotowano zmian w zakresie zatrudnienia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Miało to wpływ na pogorszenie funkcjonowania rodzin w innych sferach, a mianowicie w sferze finansowej. Nie odnotowano w rodzinach dysfunkcji w postaci wycofania społecznego, niskiej samooceny, czyli postawy wobec siebie samego, lub braku poczucia wiary we własne siły, która stanowi intelektualny element samooceny, czyli zbiór przekonań na własny temat, zbudowany na gruncie doświadczenia i samoobserwacji, chociaż przekonania te mogą być prawdziwe lub tylko uważane za takowe. Pomimo przekonań na własny temat, uważanych za prawdziwe, nie zawsze miało to odzwierciedlenie w wywiązywaniu się poszczególnych członków rodzin z ich obowiązków i ról.

Dzieci w wieku szkolnym z rodzin objętych asystenturą wywiązywały się z obowiązku szkolnego. W sytuacji zdrowotnej rodzin odnotowano pewne zaniedbania zdrowotne u jednej z rodzin.

Pojawiły się w dwóch rodzinach problemy z negatywnym zachowaniem dzieci. Udało się jednak ten problem w jednym przypadku poprawić. Nie odnotowano problemu wycofania społecznego wśród dzieci.

Niestety, we wszystkich rodzinach odnotowano niezaradność życiową oraz niewydolność opiekuńczo-wychowawczą. Za sukces można uznać, że w jednej rodzinie, z którą rozpoczęto współpracę w 2022 roku, wydolność życiowa podniosła się i odnotowano poprawę w sferze umiejętności opiekuńczo-wychowawczych. Zapewne, cały czas rodziny odczuwają specyficzną sytuację stanu epidemii, a potem zagrożenia epidemicznego, która wymusiła na wszystkich pewne zachowania. Rodziny dysfunkcyjne w tej sytuacji miały problemy z przystosowaniem się do nowych realiów i wymagały wzmożonego wsparcia, chociaż rok 2022 był pod tym względem bardziej umiarkowany od lat poprzednich.

Aż w trzech rodzinach występowały dysfunkcje rozwojowe lub niepełnosprawność i to zarówno wśród dzieci, jak i osób dorosłych. Wśród problemów, które występowały w 2022 roku należy odnotować brak umiejętności dysponowania środkami, zadłużenia oraz niewystarczające środki finansowe. Pociuszający jest fakt, że nie pogorszyło się wywiązywanie się z zobowiązań finansowych u jednej rodziny i nadal spłacane jest zadłużenie.

To wszystko powodowało wiele problemów, z którymi trzeba było się zmierzyć i dołożyć starań w celu ich rozwiązania, bądź chociażby zminimalizowania.

Natomiast poprzez to, że asystent rodziny również z uwagi na bezpieczeństwo rodzin i własne musiał kontakty osobiste z rodzinami niekiedy ograniczać i zamieniać na kontakty telefoniczne, w pewien sposób utrudniało wówczas nadzór i wsparcie i wymagało od asystenta większego zaangażowania.

Jak widać problemy są liczne, a efekty działań zależą od wielu czynników, przede wszystkim od tego, iż są to rodziny wieloproblemowe, które potrzebują wsparcia i dopiero gdy je otrzymają wykazują własny potencjał i możliwości.

Należy mieć również na uwadze fakt, iż umiejętności nabyte przez rodziny, a uzyskane dzięki wsparciu, mogą zostać przez te rodziny zaniechane. Dlatego tak ważne jest wspieranie tych rodzin, pomimo zauważonych i wypracowanych efektów. Przyczyn nieprawidłowego funkcjonowania rodzin należy poszukiwać w zaburzeniach równowagi systemu rodzinnego, przejawiającego się trudnościami we własnym wypełnianiu ról społecznych członków tych rodzin.

Dzięki wspólnej pracy i zaangażowaniu wielu osób i instytucji, w wielu kwestiach zażegnano kryzys lub zauważono poprawę i wychodzenie z kryzysu.

Na terenie gminy Osiek w 2022 roku prowadzono również inne działania na rzecz wspierania rodzin. Wszystkie wymienione przedsięwzięcia były prowadzone w ramach gminnej polityki na rzecz rodzin.

Pomimo trwającego stanu epidemii, a następnie stanu zagrożenia epidemicznego, w 2022 roku zrealizowano wiele działań kulturalnych, okolicznościowych, zajęć sportowych, wycieczek i wyjazdów oraz innych form spędzania czasu wolnego, skierowanych do społeczności lokalnej, w tym również z uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Były to 4 Osieckie Jarmarki, pikniki profilaktyczne oraz spektakle i zajęcia profilaktyczne o charakterze profilaktyki uzależnień, imprezy sportowe pn. „Bieg Osiecki”, „Sportowe Rozpoczęcie Wakacji”, odbyły się 2 zabawy taneczne w okresie letnim, cykl warsztatów dla mieszkańców gminy oraz projekcja filmu „Chata” z okazji Światowego Dnia Kociewia. Zorganizowano wyjazdy na Samorządowe Dożynki Powiatu Starogardzkiego, na Święto Kociewia podczas Jarmarku Dominikańskiego. Ponadto, zorganizowano 2 edycje wydarzenia „Sprzątnij Śmiecia”.

Współorganizowano, lub wspierano półkolonie żeglarskie dla dzieci, „Ferie z OTS”, „Żeglarski Dzień Dziecka”, „Gawędy przy ognisku”, „Wieczorek patriotyczny”, imprezy andrzejkowe, mikołajkowe, spotkania sołtysów, warsztaty ozdób świątecznych, turnieje halowe, wsparło działalność Koła Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów.

Z wszystkich wymienionych imprez skorzystało wiele osób.

Z terenu gminy Osiek w 2022 roku było zarejestrowanych 69 osób bezrobotnych, w tym z prawem do zasiłku 6 osób, natomiast bez prawa do zasiłku 63 osoby.

Zorganizowano staż dla jednej osoby i w ramach robót publicznych zatrudniono jedną osobę na miesiąc.

W Gminnej Bibliotece Publicznej prowadzone były zajęcia w dziedzinie upowszechniania kultury, wychowania i edukacji, skierowane do społeczności lokalnej, w tym z uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Były to zajęcia dla dzieci i młodzieży podczas ferii zimowych i wakacji letnich (208 godzin), spotkań z przedszkolakami pod hasłem akcji „Mała książka, wielki człowiek”, w ramach których rozdysponowano 38 kompletów książek dla najmłodszych.

Przeprowadzono również kurs komputerowy dla młodzieży w ilości 31 godzin, w ramach projektu „Sieć na kulturę w podregionie starogardzkim”, dzięki któremu biblioteka otrzymała 6 nowych laptopów.

Odbывwały się również zajęcia dla dorosłych z twórczego zdobienia pierników. Biblioteka włączyła się również w pomoc uchodźcom z Ukrainy, które przebywały na terenie gminy Osiek poprzez realizację zajęć integracyjnych, zbiórkę zabawek i książek, organizację spotkań dla najmłodszych i kurs języka polskiego dla osób chętnych.

Do miejscowej Publicznej Szkoły Podstawowej w 2022 roku w okresie od miesiąca stycznia do miesiąca czerwca włącznie tj. w roku szkolnym 2021/2022 uczęszczało 251 uczniów, z tego do przedszkola uczęszczało 48 dzieci, do kl. „0” – 17 dzieci, do szkoły podstawowej – 186 uczniów. Natomiast od miesiąca września 2022 roku, tj. w roku szkolnym 2022/2023 liczba uczniów szkoły spadła do 215 uczniów, z tego do przedszkola uczęszczało 41 dzieci, do kl. „0” – 19 dzieci, do szkoły podstawowej 155 dzieci.

W szkole prowadzono zajęcia pozalekcyjne o charakterze sportowym, artystycznym i edukacyjno - profilaktycznym.

W ramach Szkolnego Klubu Sportowego organizowano rozgrywki piłki nożnej i unihokeja. Z zajęć edukacyjno-profilaktycznych skorzystały 174 osoby. Zajęcia artystyczne były prowadzone w ramach zajęć plastycznych, z których skorzystało 7 uczniów oraz chóru szkolnego, w którym zaangażowanych było 20 uczniów. Przeprowadzono projekt unijny – edukacyjny pn. „Mali odkrywcy” dla 56 uczniów.

Należy dodać, że w szkole prowadzono również poradnictwo pedagogiczne. Pedagog szkolny udzielał wsparcia w ilości 22 godzin tygodniowo. W roku 2022 odnotowano brak wsparcia psychologicznego.

Z innych form wsparcia rodzin w gminie Osiek, należy wymienić udzielanie pomocy materialnej w formie stypendiów.

W 2022 roku z pomocy materialnej dla uczniów (stypendiów) skorzystało 20 uczniów z 10 rodzin.

Obszar gminy Osiek podlega działaniu Posterunku Policji w Skórczu. Według danych policji, w 2022 roku odnotowano 7 przestępstw popełnionych przez mieszkańców gminy Osiek. Wśród sprawców w przestępstwach nie było osób młodocianych.

POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ NA ROK 2023

Mając na uwadze dobro rodzin objętych wsparciem ze strony Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Osieku, a także dotychczasowe potrzeby w zakresie wspierania rodzin, zachodzi konieczność podjęcia takich działań, które powstrzymałyby negatywne sytuacje i pozwoliły na poprawę funkcjonowania rodzin.

Podstawowym elementem systemu powinna stać się wczesna, intensywna i profesjonalna praca z rodzinami, których funkcjonowanie można poprawiać poprzez motywowanie ich do zmiany, usprawnianie, poradnictwo, edukację i wspieranie w wychowywaniu dzieci.

Poszanowanie autonomiczności rodziny wymaga, aby działania wspierające były akceptowane przez jej członków, co nie oznacza, że mogą oni oczekiwać spełnienia zaspokojenia każdej zgłoszonej potrzeby. Konieczne staje się, przy uwzględnieniu sygnalizowanych potrzeb, ustalenie, czy nie może być ona zaspokojona w ramach własnych środków i możliwości danej rodziny.

W roku 2023 należy w dalszym ciągu kontynuować i usprawniać realizację zadań zapisanych w ramach celów 3-letniego Programu Wspierania Rodziny, głównie w zakresie:

- zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i pozostałym członkom ich rodzin;
- udzielania rodzinom pomocy w procesie wychowania dzieci i podtrzymywanie pozytywnych działań w funkcjach opiekuńczo-wychowawczych;
- profilaktyki rodziny w zapobieganiu sytuacjom kryzysowym;
- współpracy realizatorów i partnerów Programu, przede wszystkim przez zintegrowanie działań na rzecz rodzin.

Realizacja tych działań wiąże się z zabezpieczeniem odpowiednich środków finansowych na realizację zadań w zakresie pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, specjalistycznych usług opiekuńczych, dodatków mieszkaniowych, zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez imprezy okolicznościowe, kulturalne i zajęcia sportowe, udzielania stypendiów i zasiłków szkolnych, programy profilaktyczne oraz koszty zatrudnienia asystenta rodziny.

Pełne zabezpieczenie finansowe na rok 2023 dotyczy dodatków mieszkaniowych, stypendiów i zasiłków szkolnych, imprez okolicznościowych, kulturalnych i zajęć sportowych, programów profilaktycznych oraz zatrudnienia asystenta rodziny w dotychczasowym wymiarze czasu pracy.

Nie prognozuje się wypłat ryczałtów energetycznych oraz organizacji robót publicznych, prac interwencyjnych i społecznie użytecznych.

Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, w tym organizacja imprez kulturalnych i zajęcia w bibliotece będą sfinansowane ze środków własnych gminy, a w przypadku programów profilaktycznych z zakresu alkoholizmu i narkomanii, również ze środków finansowych przeznaczonych na przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii.

W chwili obecnej można stwierdzić, iż plan finansowy na niektóre wydatki pomocy społecznej ze środków własnych gminy oraz utrzymanie OPS nie zabezpiecza wszystkich występujących

potrzeb w 2023 roku. Jednocześnie, część zadań własnych gminy jest w pełni, do końca roku zabezpieczona.

Podobnie przedstawia się sytuacja na zabezpieczenie finansowe zadań zleconych gminie w roku 2023, ponieważ część tych zadań pełnego zabezpieczenia finansowego w chwili obecnej nie posiada.

Z uwagi na to, że do chwili obecnej nie odnotowano przypadków dzieci z terenu gminy Osiek oczekujących na umieszczenie w pieczy zastępczej, nie zachodzi konieczność współfinansowania pobytu dzieci w powyższym systemie. Jednakże w przypadku wystąpienia takiej okoliczności, konieczne będzie zapewnienie środków finansowych na rok bieżący w zakresie współfinansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

Sprawozdanie sporządziła:

Barbara Surma

Kierownik

*Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Osieku*